

BÁO CÁO

Về rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến xây dựng dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương về các biện pháp phòng vệ thương mại

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020), Bộ Công Thương đã tiến hành rà soát, hệ thống văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương về các biện pháp phòng vệ thương mại (thay thế Nghị định số 10/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ), sau đây gọi tắt là Nghị định. Kết quả rà soát như sau:

I. TỔ CHỨC THỰC HIỆN RÀ SOÁT

1. Mục đích, yêu cầu rà soát

Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự thảo Nghị định có vai trò quan trọng trong việc bảo đảm mục đích, quan điểm xây dựng dự thảo Nghị định, bảo đảm tính hợp hiến, tính hợp pháp và tính thống nhất với các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan trong hệ thống pháp luật.

2. Phạm vi, nội dung, đối tượng rà soát

- Về phạm vi rà soát: gồm toàn bộ nội dung dự thảo Nghị định và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

- Về nội dung, đối tượng rà soát: đối chiếu các quy định tại dự thảo Nghị định với hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành bảo đảm tính hợp hiến, đồng bộ, thống nhất với các văn bản được rà soát, tránh mâu thuẫn, chồng chéo hoặc khoảng trống pháp lý trong hệ thống pháp luật.

II. KẾT QUẢ RÀ SOÁT

1. Kết quả chung

Qua rà soát đã xác định được có 06 văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến dự thảo Nghị định, bao gồm các văn bản sau:

- Hiến pháp 2013;

- Luật Quản lý Ngoại thương 2017;
- Luật Doanh nghiệp năm 2020 (liên quan đến khoản 2 Điều 5 dự thảo);
- Luật Tiếp cận thông tin năm 2016 (liên quan đến khoản 1 Điều 18 dự thảo);
- Luật Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu năm 2016;
- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020);
- Nghị định số 69/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2018 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương.

2. Kết quả cụ thể

Luật Quản lý Ngoại thương (Chương 4 về Biện pháp PVTM), Nghị định số 10/2018/NĐ-CP và dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 10/2018/NĐ-CP được xây dựng dựa trên hai mục đích: đẩy mạnh xuất khẩu và bảo vệ hợp lý các ngành sản xuất trong nước.

Tự do hóa thương mại, mặc dù vẫn là xu thế không thể đảo ngược của các quốc gia trên thế giới, tuy nhiên, chính sách thương mại quốc tế của các nước thời gian vừa qua đang chứng kiến các xu thế có phần trái ngược nhau. Một mặt các quốc gia, trong đó có Việt Nam, đẩy mạnh việc tự do hóa thương mại thông qua việc ký kết, gia nhập các hiệp định thương mại tự do song phương và khu vực trong bối cảnh vòng đàm phán Doha trong khuôn khổ WTO đang rơi vào bế tắc. Minh chứng là sự tham gia chủ động, tích cực của Việt Nam vào đàm phán, ký kết các hiệp định thương mại song phương và khu vực trong thời gian qua như TPP, EVFTA... Cho đến nay, Việt Nam đã tham gia 17 Hiệp định thương mại tự do FTA, hơn 60 Hiệp định khuyến khích và bảo hộ đầu tư song phương với các nước và vùng lãnh thổ trên thế giới....

Cùng với xu hướng này, khủng hoảng tài chính toàn cầu bắt đầu từ cuối năm 2008 đã đặt ra mối lo ngại về xu hướng quay lại các chính sách bảo hộ thị trường nội địa của một số quốc gia trên thế giới. Trong đó đáng kể nhất là việc sử dụng các công cụ bảo hộ trá hình dưới các hình thức như chống bán phá giá, trợ cấp, tự vệ và đặc biệt là các hàng rào kỹ thuật được sử dụng như là một trong những công cụ hữu hiệu để ngăn cản hàng nhập khẩu.

Như vậy, bối cảnh thương mại quốc tế đòi hỏi chúng ta cần tăng cường nội luật hóa việc sử dụng công cụ PVTM để đảm bảo điều hành một cách linh hoạt và hiệu quả hoạt động ngoại thương, trên nguyên tắc không trái với các quy định

của WTO cũng như các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam tham gia, đồng thời phù hợp với hệ thống pháp luật trong nước.

Theo tinh thần đó, Luật Quản lý Ngoại thương đã “luật hóa” các biện pháp phòng vệ thương mại (được quy định tại Chương IV Luật), đồng thời có sự sửa đổi, bổ sung thông qua thực tiễn áp dụng các biện pháp này tại Việt Nam trong thời gian qua.

Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 10/2018/NĐ-CP được xây dựng nhằm quy định chi tiết, làm rõ các quy trình, thủ tục điều tra, áp dụng, rà soát và chống lẩn tránh các biện pháp PVTM trên cơ sở tuân thủ các cam kết quốc tế của Việt Nam đồng thời phù hợp với pháp luật trong nước. Nghị định này sẽ tạo cơ sở pháp lý thống nhất, linh hoạt và có hiệu lực đủ mạnh trong việc điều tra và áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại. Đồng thời, giải quyết được những khó khăn về mặt pháp lý và kỹ thuật cho các cơ quan có thẩm quyền, mở ra cơ hội lớn cho Việt Nam sử dụng hiệu quả một trong số các công cụ quản lý ngoại thương để ngăn chặn những hành vi cạnh tranh không công bằng của hàng hóa nhập khẩu, trong khi vẫn có thể bảo vệ hữu hiệu ngành sản xuất còn non trẻ trong nước một cách hợp pháp. Nghị định bổ sung thêm quy định chi tiết đối với nội dung về lẩn tránh các biện pháp phòng vệ thương mại nhằm đảm bảo hiệu quả thực thi của các biện pháp này.

Trong bối cảnh đó, Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 10/2018/NĐ-CP không có quy định chòng chéo hay mâu thuẫn với các văn bản quy phạm pháp luật trong nước.

Trên đây là Báo cáo rà soát các quy định của pháp luật hiện hành liên quan đến nội dung dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương về các biện pháp phòng vệ thương mại.

(Phụ lục: Văn bản quy phạm pháp luật được rà soát liên quan đến dự thảo Nghị định).

Nơi nhận:

- Chính phủ;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- VPCP;
- Bộ Tư pháp;
- Lưu: VT, PVTM(4).



BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Hồng Diên



Phụ lục:

Văn bản quy phạm pháp luật được rà soát liên quan đến dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương về các biện pháp phòng vệ thương mại (thay thế Nghị định số 10/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ)

| STT | DỰ THẢO VĂN BẢN | QUY ĐỊNH HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN | ĐÁNH GIÁ |
|------------|--|---|-----------------|
| 1 | Toàn bộ Dự thảo | Hiến pháp 2013 | Phù hợp |
| 2 | Toàn bộ Dự thảo | Luật Quản lý Ngoại thương 2017 | Phù hợp |
| 3 | Khoản 2 Điều 5 dự thảo | Luật Doanh nghiệp năm 2020 | Phù hợp |
| 4 | Khoản 1 Điều 18 dự thảo | Luật Tiếp cận thông tin năm 2016 | Phù hợp |
| 5 | Toàn bộ Dự thảo | Luật Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu năm 2016 | Phù hợp |
| 6 | Toàn bộ Dự thảo | Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020) | Phù hợp |
| 7 | Các quy định liên quan đến hạn ngạch và xuất, nhập khẩu hàng hóa | Nghị định số 69/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2018 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương | Phù hợp |